

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

De Personis Ecclesiasticis, Earumque statu, Dignitate, munere, &
Immunitate

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

§. 2. De postestate Spirituali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61816](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61816)

maximè perspecta, vel etiam solitudinis, & tranquillioris vitæ amor. Vnde legimus, quatuor PP. resignasse, Clementem I. Cyriacum Marcellinum & Cælestinum V. licet non ex iisdem causis quemadmodum *Azor declarat t. 2. l. 4. c. 6. Comitof. l. 1. Q. 100.* At cui resignabit, inquis? Respondent aliqui in manus Cardinalium resignare, quia illorum suffragiis electus est: sed hi ipsius Pontificis superiores non sunt. In manibus Dei, alii dicunt, à quo immediatè accipit potestatem. Melius dicitur. Vbi superior non est, renunciationem nullius in manus fieri: & sufficere, si summus Pontifex potestatem, & iurisdictionem suam dimittat, declarando, vel coram Cardinalibus, vel aliis fide dignis testibus, se deinceps uti potestate sua nolle, eamque hic, & nunc relinquere, & abdicare. *Silv. n. 3. Pelagius de plan. eccl. l. 1. c. 18. Azor l. cit. Vivian in Ration. l. 1 p. 264. Alagona Comp. p. 91. Barb. in c. 1. de renunc. in 6. Comitof. l. 1. Q. 100. Lancel. l. 1. tr. 19 Moscon. l. 1. par. 1. c. 2. Anto. Peregrinus de iure Fisci l. 1. p. 35. Tuschus Conclus. 48. Alexand. Consil. 224. l. 6. Zabbar. Consil. 150.*

§. II.

De potestate Spirituali Pontificis.

Iosephus Stevanus *l. de adoratione pedum c. 8.* summo Pontifici convenire tradit sequentia.

1. Quòd solus possit deponere episcopos, & reconciliare.
2. Quòd absentes deponere possit.
3. Quòd Legatus illius omnibus Episcopis præsit in Concilio.

copis præsit in Concilio.

4. Quòd Soli illi liceat pro necessitate novas leges condere, novas plebes congregare: de Canonica Abbatiam facere, & è contra: divitem Episcopatum dividere, & inopes unire.

5. Quòd solus uti possit insignibus imperialibus.

6. Quòd solius Papæ pedes cuncti principes deosculentur.

7. Quòd liceat illi Imperatores deponere.

8. Quòd possit de Sede in Sedem, cum necessitas exigat, Episcopos mutare.

9. Quòd de omni ecclesia, quando-cunque voluerit, possit clericum ordinare.

10. Quòd ab illo ordinatus aliis ecclesiis præesse queat, sed non militare, & quòd ab alio Episcopo non possit Superiorem gradum accipere.

11. Quòd nulla Synodus absque præcepto eius nominari potest generalis.

12. Quòd illius sententia à nemine retractetur.

13. Quòd à nemine iudicari debeat.

14. Quòd nullus audeat condemnare illum, qui ad Sedem Apost. appellavit.

15. Quòd maiores causæ cuiusque ecclesiæ ab illo debent iudicari.

16. Quòd Romana Ecclesia nunquam erravit, nec errabit unquam.

17. Quòd illius præcepto, & licentiâ subiectos liceat accusare.

18. Quòd absque Synodali conventu possit episcopos deponere, & reponere.

19. Quòd à fidelitate iniquorum subiectos possit absolovere.

20. Quòd solus dicatur Universalis.

Ita Stevanus.

Non

Non placent hæc nostri temporis Sacerdotes, inter quos *Matthias Hafnrefferus Tubingensis Minister in loc. Theol. et de Ecclesiâ pag. 457* ejusmodi prædicata tribuit, Idolo Romano, indeque colligi, Antichristum esse, qui in templo Dei sedens super omnia se elevaturus sit. Verùm Catholici aliter sentiunt, scientes illum Christi Vicarium esse, & totius Ecclesiæ caput visibile: cui omnis potestas ad spirituales animarum salutem pertinens jure debetur. Brevis dici potest, potestatem Summi Pontificis consistere in eo.

I. Quod possit ac debeat judicare de controversiis fidei, & morum. Vel enim nullus est in Ecclesiâ Judex, vel Pontifex est. Si nullus est, melior Synagoga conditio fuit, in qua Summum tribunal Pontifex habuit. *Deuteron. c. 17.* Agnoverunt hoc Sancti olim, qui in dubiis rebus ad Sedem Apostolicam recurrerant. *S. Hieron. ad Damasum epist. 57.* A pastore præsidium ovis flagito: discerne, si placeat: non timebo tres hypostasies dicere, si jubebis. *Theodoretus ad Leon. I.* Nos pusilli ad Apostolicam vestram Sedem currimus, & Ecclesiarum ulceribus medicinam à vobis accipimus. *S. Greg. ep. ad Episcopos Gallia.* Si quam contentionem de fidei causa evenire contigerit, & ad nostram studeat perducere notionem, quatenus à nobis valeat congruâ sine dubio sententiâ terminari. Non posse errare Pontificem in judicio de rebus fidei, & moribus ad universam Ecclesiam pertinentibus, probat multis cum multis *Bell. l. 2 c. 1. 2. & seq. Stapleton. Controv. 2. l. 6 c. 15. Tuschus Conclus. 41. Bozius l. 1. de jure stat. c. 9. Valent. in Analsi l. 8. c. 1. Becan. Man. 6. 5. Comitrol. l. 1. g. 113. Tanner. 22. D. 1. g.*

4. n. 160. Barb. in c. si Papa D. 40. Coster. c. 3.

II. In Summo Pontifice potestas est, leges condendi, quæ in conscientia obligent, & puniendi transgressores spirituali pœna, qualis est excommunicatio, suspensio, interdictum, irregularitas. Neque enim minoris auctoritatis est, quàm in Veteri lege Pontifex fuerit, de quo *Deuteron. 17.* Qui superbierit, nolens obedire Sacerdotis imperio ex decreto judicis moriatur homo ille. Ea potestate uti sunt Apostoli *Act. 15.* Visum est Spiritui Sancto, & nobis, nihil ultra nobis imponere oneris, nisi hæc necessaria, ut abstineatis vos ab immolatis simulacrorum, à suffocato & sanguine, & fornicatione. Nova lex erat, abstinere à suffocato & sanguine. Idem patet in Canonibus Apostolorum, de quibus actum in *Prolegomenis §. 12.* Ex quibus colligitur *Primo*, quod omnes Christiani, quando de rebus fidei dissensio est. Summo Pontifici adhærere debeat, ut ab errore & anxietate liberi sint. Ita *SS. PP. Irenæus l. 3. con. hæreses cap. 3.* Ad hanc Ecclesiam propter potentiolem principalem necesse est omnem convenire Ecclesiam, hoc est, omnes, qui sunt ubique fideles, in qua semper ab his, qui sunt undique, conservata est ea, quæ ab Apostolis traditio. *Cyrillus in ep. ad Celestinum Papam.* Quamvis hæc ita se habeant, non prius tamen Nestori communionem confidenter deserere ausi fuimus, quàm hæc ipsa pietati tuæ indicaremus. Dignetur proinde, quid hic sentias, declarare. *S. Aug. l. 1. contra duas epist. Pelagianorum ad Bonifacium Papam.* Hæc, quæ duabus epistolis eorum respondeo, ad tuam dirigere potissimum sanctitatem, non tam

discende, quàm examinanda, & ubi forsitan aliquid displicuerit, emendanda constitui. Similia habet *Theodoreus ep. ad Leonem Papam. Sozamenus l. 6. histor. c. 22. & alii passim.*

Secundo Nihil in Ecclesia magnum aegi, aut decerni posse, Summo Pontifice infcio, aut invito, ita ut nisi accedat ipsius consensus, irritum & inane sit, quicquid definitum fuerit. *Concil. Chalced. initio, & Act. 16. Anastasius Ierosol. in ep. ad Felicem. S. Aug. cum aliis episcopis ep. 90. ad Innocentium Papam. S. Ambr. ep. 78. ad Theophilum. Prosper in Chron. Stapleton. de magnit. Eccl. Rom. l. 1. c. 9. Becanus in Manuali. c. 5. num. 117. Mussus in Conc. de cath. Petri. Quibus accedit Ratio. Pontifex non minus habet curam, & gubernationem Ecclesie, quàm totius regni rex: At nemini in regno statuere quicquam licet cum obligatione, absque consensu regis. Ergò nec in Ecclesia absque consensu Pontificis, licet ulli statuere, aut præscribere aliquid, quod totam ecclesiam concernat, & obliget. Dico, totam ecclesiam, ut episcopis salva & intacta maneat auctoritas pro suis subditis ea disponendi, quæ ipsorum saluti & incolumitati prosint. *Conc. Tr. sess. 25. c. 6. de refor. item Remiss. in it. & ci. fin. p. 630. AZ. II. l. 4. c. 20. Piasecius Par. 2. c. 14. p. 258. Tuschus Co. 41. Becan. Tr. de Ecclesia Q. 2. V. qui dix. tit. 7. §. 7.**

III. Sequitur præterea quod episcopi aliique de clero, cum se gravari, aut premi inique putant, ad Sedem Apostolicam confugere queant. Patet ex *Concil. Sardicensi*, ubi *Hosius* Episcopus. Si aliquis Episcopus iudicatus fuerit in aliqua causa, & putat se bonam causam habere,

ut iterum iudicium renouetur, Sancti Petri Apostoli memoriam honoremus, ut scribatur Romano Pontifici. Synodus respondit. *Places. Et c. 5.* Cum aliquis Episcopus depositus fuerit, & proclamaverit agendum sibi negotium in Vrbe Romæ alter Episcopus in eadem cathedra (post appellationem eius, qui videtur esse depositus) non ordinetur, nisi causa fuerit in iudicio Episcopi Romani determinata. Hæc appellandi consuetudo non nisi ex traditione Apostolica manavit, ut colligitur ex epistola Theodoretæ ad Rhenanum presbyterum, ubi Deprecor te, ait, ut sanctissimo Episcopo (*Leoni Papæ*) suadeas, ut Apostolica auctoritate utatur, inbeaturque ad vestrum Concilium adire. Idem in *epist. ad Leonem Papam*. Suffragium Sedis Apostolicæ expecto, & supplex oro, ut ea me tribunal vestrum iustum, ac rectum defendat, ac protegat. *V. tit. de Appell. Silv. & Zerola V. Appellatio Silv. eod. tit. 9. & 12. Armilla V. Papa n. 6.*

§. III.

De potestate temporali Summi Pontificis.

I. **Q**uæ hic se dicenda offerunt, à maximis Scriptoribus, tam accuratè & copiosè explicata sunt, ut amplius quid desiderare nemo queat? Missa proinde faciemus, huius ævi delicatæ morositati indulgentes. Mirari nihilominus, & prædicare iuvat divinæ providentiæ laudem efficacitatē, qua factum est, ut post aliquot sæculorū horribiles, & sanguinarias persecutiones, Imperium adepti Catholici principes Ecclesiam magnis opibus locuple-